

Milé DETI, milé ČITATEĽKY a milí ČITATELIA Čarušky,

školský rok opäť ubehol ako voda a počasie nám už niekoľko týždňov pripomína, že leto je tu. S ním klopú na dvere a prichádzajú aj prázdniny. Tak ako minulý školský rok, aj tento bol síce poznačený rôznymi opatreniami a obmedzeniami, ale už sme boli lepšie pripravení a vzájomne prepojení. Čoraz teplejšie lúče slnka nám umožňujú zabudnúť na problémy a pozývajú nás k stretnutiam s priateľkami a priateľmi. Nie že by sme nemali byť opatrní, ale predsa len, letný čas, voda a vzduch či posedenia s priateľmi nám môžu prinavrátiť dobrú náladu i prehĺbiť chuť do života. K tomu chce prispieť aj toto číslo Čarušky, ale aj viacero podujatí, ktoré pre vás počas leta pripravila Knižnica Juraja Fándlyho. Verím, že spoločne strávený čas, či už pri čítaní alebo pri podujatiach, vás naplní zážitkami a stretnutiami, ktoré vás nielen obohatia a potešia, ale vás budú sprevádzať aj v novom školskom roku.

Prajem vám nielen pohodové čítanie, ale i príjemné prežitie prázdnin, či už s rodičmi, ale i so svojimi kamarátmi. Načerpajte s letnými lúčmi a čerstvým vzduchom čo najviac energie, aby sa celý rok niesol v duchu radosti a spokojnosti. Budem rád, keď sa o svoje letné zážitky budete chcieť podeliť s ďalšími čitateľmi a pošlete nám ich emailom, alebo nám ich osobne prinesiete do oddelenia pre deti. Leto si tak budeme môcť spoločne predĺžiť.

Pavol Tomašovič

riaditeľ Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

OPÝTALI SME SA ZA VÁS

spisovateľky, redaktorky **Kristíny Baluchovej**

Na svet prišla 5. apríla 1983 v Kežmarku. V meste pod Tatrami prežila aj svoje detské časy a neskôr navštevovala osemročné gymnázium. Vysokoškolské štúdium už absolvovala na Filozofickej fakulte UCM v Trnave. Študovala jedhoooborovú psychológiu. Čo je veľmi zaujímavé, počas štúdia pracovala päť rokov ako letuška. Po ukončení vysokej školy sa zamestnala v oblasti personálneho manažmentu. Zapojila sa taktiež do viacerých charitatívnych projektov. Žila aj v Spojených arabských emirátoch, kde sa narodila aj jej prvá dcéra. Aktuálne býva v Bratislave a pracuje ako redaktorka. Okrem starostlivosti od dcérky v rámci materskej dovolenky sa naďalej venuje písaniu.

Kristína Baluchová v knižničnej záhrade

Boli ste vášnivou čitateľkou už ako dieťa?

Áno! Som z čitateľskej rodiny, už od mala nás – mňa a moje dve staršie sestry – mamka brávala do knižnice, ktorá sa stala mojím obľúbeným miestom. Zvykla som sa tu „zašit“, v čitárni, listovať si v encyklopédiách a počúvať to krásne ticho knižnice, na ktoré dodnes rada spomínam.

Ktorého autora či autorku ste najviac vyhládávali?

V detskom veku bola mojou „favoritkou“ Anna zo Zeleného domu (teraz mi napadá, že aj v dospelosti som sa k niektorým z kníh z Avonlea vracala, a možno tak čoskoro opäť urobím).

A ktorý žáner a spisovateľa preferujete v súčasnosti?

V súčasnosti čítam veľa detektívok a spoločenské romány. Oblíbených autorov mám viacero, spomeniem to, čo dobré som čítala tento rok: ďalšie knihy od milovaného Paula Austera či knihu Ty krásna, temná Vanessa (Kate Elizabeth Russell).

Od akej chvíle ste sa začali pohrávať s myšlienkou napísať knihu?

Tento moment opisujem v úvode svojej prvej knihy Lietam v tom tiež „Osvietilo ma“ v jednom londýnskom kníhkupectve na autogramiáde obľúbeného autora Iana McEwana a už nebolo cesty späť.

Existuje miesto, prostredie, kde sa Vám hľadá inšpirácia na písanie najlepšie?

Cestovanie je veľkou zásobárňou námetov, inšpiráciu však mávam vo veľmi rôznorodých situáciách či miestach, a čo je zvláštne, aj pri stavoch extrémnej únavy.

Vydali ste už niekoľko kníh, písanie ktorej Vám dalo najviac práce?

Myslím, že písanie prvej knihy zo série Kapitán Padák – trvalo mi to takmer tri roky.

Plánujete napísať ďalšiu knihu alebo ju dokonca práve píšete?

Áno, mám rozpísanú detektívku Obrátená pyramída a viacero príbehov pre deti, nehovoriac o množstve básničiek, ktoré mám v archíve. Chystám tento rok aj jednu knihu vydať, ide o vianočnú tematiku a príbeh pre deti, ilustrovať ho bude Hedka Gutierrez a verím, že sa bude (nielen) deťom páčiť.

Velmi zaujímavá informácia o Vás je, že ste pracovali ako letuška. Aké to pre Vás bolo „pracovať v oblakoch“ ?

Krásne, ale zároveň aj veľmi náročné, keďže som „lietala“ popri dennom štúdiu na vysokej škole. Spomienky na roky lietania však nosím v sebe doteraz.

Čo najradšej robíte popri písaní kníh?

Keďže mám dve malé deti a pracujem tiež na iných projektoch, nemám veľa voľného času. Rada však cvičím jogu, užívam si dobrú kávu a – neprekvapivo – čítanie.

A na záver, čo by ste odkázali čitateľom a čitateľkám časopisu Čaruška?

Veľa krásnych a čarovných príbehov! Nech sa vám darí!

rozhovor pripravila **Terézia Kozmálová**

Tvorba

Záhada knižnice na konci ulice (2021)

Udatný ježko (2021)

Kapitán Padák: Záchrana lesov (2019)

Kapitán Padák: Lietajúce auto (2018)

Kapitán Padák: Pašerácka spojka (2017)

Kapitán padák: Straty a nálezy (2016)

Kamoši z vypáraného svetra (2015)

TIPY NA ČÍTANIE

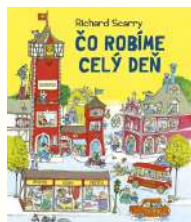
Richard Scarry

Čo robíme celý deň

Pre deti vo veku od 3 rokov

Si pripravený zažiť veselé dobrodružstvá v Rušnom meste?

Objav mnohé ďalšie povolania a každodenné činnosti zvieratiek, ktoré originálne ilustroval svetoznámy Richard Scarry. Každý z obyvateľov totiž udržiava Rušné mesto v tom správnom zhone - požiarnici hasia oheň, drevorubači píliu drevo, lekár lieči pacientov, murár stavia domček... A všetko ide ako po masle! Zistíš, že zvieratká radi trávia čas nielen v práci, ale hlavne s rodinou a kamarátmi. Spoznáš tak záhradníka Ďateľinku, kocúra Zelovocúra, kováča Kovadlinu, s rodinou Kvičkovcov sa vydaš na výlet vlakom do vzdialeného Krumpličkova a dokonca poletíš aj lietadlom!

Andrea Mariani

Jedlo - odkiaľ a ako sa dostáva na náš stôl

Pre deti vo veku od 6 rokov

V tejto knižke deti objavia tie najzaujímavejšie príbehy o jedle. Dozvedia sa, akú dlhú cestu musí jedlo absolvovať, kým sa dostane na ich stôl. Kniha zobrazuje výklady doplnené o krásne ilustrácie, prostredníctvom ktorých zistíte, kde a ako sa pestujú alebo získavajú jednotlivé suroviny, aké postupy sa uplatňujú pri ich spracovaní a ako sa z nich vyrábajú produkty, ktoré potom konzumujeme alebo pijeme. Kniha predstavuje čokoládu, čaj, med, ryžu, syr, arašidové maslo, cukrovú vatu a ďalšie. Napríklad, že pravá vanilka, ktorej chuť poznáte zo sladkostí, sa vlastne získava z jednej orchidey? Alebo, že hlavnými opelovačmi ananásovníka v prírode sú kolibríky?

Zuzana Štelbaská

Záchranná stanica Vlčica Luna

Pre deti vo veku od 7 rokov

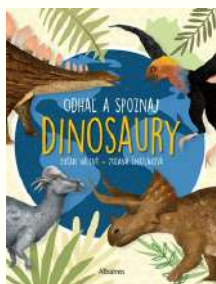
Zuzana Štelbaská ako milovníčka zvierat predstavuje knižné príbehy o zachránených divokých zvieratkách na Slovensku. Základňou aj pre túto knižnú sériu sa stala Záchranná stanica pre divé zvieratá v Zázrivej, ktorá okrem primárnej funkcie záchrany živočíchov plní aj funkciu ekocentra a je teda inšpirovaná skutočnými príbehmi zvierat. Hlavnými detskými hrdinami sú súrodenci šiestačka Lulu a štvrták Tomi, ktorí sa vyskytujú v každej sérii. Čitateľ spozná divé zvieratá v ohrození, stáva sa svedkom ich záchrany, a okrem toho sa o nich dozvie aj mnoho zaujímavostí.

Dušan Valent – Zuzana Šmatláková

Odhal' a spoznaj dinosaury

Pre deti vo veku od 8 rokov

Prvá populárno - náučná kniha o dinosauroch od slovenských autorov. Porozprávajme sa o vládcoch druhohôr. Ako skutočne vyzerali dinosaury? Boli veľké ako domy? Chytali ryby na púšti? A naozaj potrebovali prilby? Odpovede na tieto otázky a ešte oveľa viac sa dozvieš práve v tejto knihe. Autori si v nej posvietili na najnovšie objavy z dinosaurej ríše a malým i veľkým čitateľom približujú, ako naozaj vyzerali.

Barbora Németh – Filip Németh

Tvojazem

Pre deti vo veku od 9 rokov

Riki je obyčajný chlapec zo sídliska, ktorý má jedno neobyčajné tajomstvo. Tým tajomstvom je Tvojazem. Úžasná krajina, v ktorej nepoznajú elektrinu, zato majú všelijaké zvláštne vynálezy: ponorku, ktorá funguje aj v piesku; zmrzlinu, ktorá mení chute; okuliare, ktoré odhalujú neviditeľné stopy. Okrem toho je domovom Rikiho kamarátky Emy a jej maškrtného opičiaka Tidlinga. Ich spoločné dobrodružstvá vás zavedú medzi divokých krutozlikov, do jaskyne ozrutnej stobochobotnice či za kúzelníkom, ktorý vylieči aj najukrutnejšiu bolesť.

Nové knihy v oddelení pre deti

TvorLab V KNIŽNICI

V roku 2022 ponúkla Knižnica Juraja Fándlyho svojim návštevníkom nový zaujímavý projekt. Po vstupe do konzorcia Knižnice pre Slovensko a nadviazaní partnerstva s Centrom vedecko-technických informácií SR sa na pôde knižnice uskutočnili prvé výukové kurzy programovania, 3D modelovania a základov 3D tlače pre deti, mládež a aj dospelých, ktoré viedli pracovníci centra. Najmä deťom sa veľmi páčili, pretože si mohli vyskúšať 3D modelovanie, programovanie, programovanie s micro:bitom a aj si vytlačiť vlastné projekty na 3D tlačiarňami. Navyše si mohli vyskúšať aj vypalovanie do dreva. Technické vybavenie zabezpečila knižnica prostredníctvom Nadačného fondu Telekom. Po týchto prvých skúsenostiach začali pracovníci knižnice viesť takéto kurzy aj vo vlastnej réžii a tak sa v knižnici v apríli a máji zrodili prví malí programátori. Od septembra bude knižnica ponúkať ďalšiu sériu výukových kurzov. Chceme tak popularizovať vedu a prispievať k rozvoju digitálnych zručností našich návštevníkov.

Prihlásite sa, milé deti?

Lubica Malá

Deti na workshope TvorLab v knižnici

NAVŠTÍVILI NÁS

Gabriela Futová

Oblíbená detská autorka kníh Gabriela Futová bola 7. apríla hostkou v oddelení pre deti a v pobočke Prednádražie. Zavítala medzi nás porozprávať o svojej knižke s názvom O chlapcovi, ktorý rozumel psom. Tretiaci a piatáci sa dozvedeli o jej spisovateľských začiatkoch či zvieracích príhodách obyvateľov jej domu, z ktorých čerpá inšpiráciu pri svojej tvorbe. Na rad prišli aj zvedavé otázky od žiakov aj pani učiteliek a na úplný záver autogramiáda a spoločná fotografia. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Terézia Kozmálová

Gabriela Futová

ECO TOUR

Po minuloročnom úspechu v pobočke Tulipán do knižnice opäť zavítal 13. júna známy spevák, hudobník a moderátor Thomas Puskailler.

Medzi siedmakov zo ZŠ K. Mahra v Trnave prišiel s programom ECO TOUR, ktorému sa venuje už desať rokov. Vtipnou formou interaktívnej prednášky s tematikou životného prostredia a ekológie zapájal žiakov do programu, ktorého súčasťou boli eko-fakty, eko-pesničky, súťaž, kvíz či krátke videá so známymi osobnosťami šoubiznisu.

Thomas Puskailler

Terézia Kozmálová

18 rokov pobočky Tulipán

Deň tulipánov sme oslávili v pobočke Tulipán 13. mája 2022 spolu s piatimi regionálnymi hosťami. O svojej doterajšej, ale i pripravovanej tvorbe prišli porozprávať jubilujúci spisovateľ Ján Čápka, Miroslava Varáčková a Beata Kuracinová Vargová z Trnavy. Pricestovala aj Gabriela Spustová - Izakovičová zo Suchej nad Parnou a Oľga Kohútiková z Trstína. Pobočka Tulipán zároveň oslávila so všetkými účastníkmi svoju "plnoletosť", pretože ponúka svoje služby už 18 rokov. Počas tohto obdobia sa tu zorganizovalo pre návštevníkov vyše tisícky podujatí. Spisovateľ Ján Čápka zložil a predniesol báseň s názvom Tulipán, ktorú nám vlastnoručne napísanú venoval.

Veronika Chorvatovičová

Zľava: O. Kohútiková, G. Spustová-Izakovičová,
B. Kuracinová Vargová, J. Čápka, V. Chorvatovičová

Tulipán

V nevelkej záhradke,
v ústraní na hriadke
stojí ako pyšný pán
rozkvitnutý tulipán.

Na slniečku je mu skeve,
večer nechce do postele.
On aj spáva postojačky,
nie tak ako mačky.

Navečer len sklopí viečka,
a tak celú nôcku prečká.

Ján Čápka

Môj život s hudbou

V stredu 9. marca 2022 sa v Dome hudby, v hudobnom oddelení knižnice, uskutočnilo podujatie Môj život s hudbou. Bola som tam pozvaná ako hosť a rada by som vám o tom niečo napísala. Zažila som príjemnú atmosféru a veľmi zlaté obecenstvo - žiakov dvoch tried 4. ročníka ZŠ Angely Merici v Trnave, ktorí sa tejto akcie zúčastnili. Hovorila som o svojich speváckych úspechoch, plánoch a snoch. Zaspievala som zopár piesní, medzi nimi aj pieseň „Always remember us this way“ od Lady Gaga, s ktorou som získala cenu na svetovom finále Sanremo Junior v talianskom Sanreme a dve piesne z mojej vlastnej tvorby.

„Moji milí diváci“ 😊, sa ma mohli pýtať otázky a úprimne povedané ich záujem prekonal moje očakávania. Pýtali sa množstvo otázok o hudbe i osobnom živote a neskôr z toho vznikla aj zaujímavá diskusia. Po jej skončení sme mali aj možnosť prezrieť si priestor, v ktorom žil Mikuláš Schneider Trnavský a výstavu Dvorany slávy DOBRA. Dúfam, že som deti aspoň trochu inšpirovala, a že si to so mnou užili aspoň tak veľmi, ako ja s nimi. Pozdravujem všetkých čitateľov Čarušky.

Majka Valentová

Mária Valentová v hudobnom oddelení

Koncert Emy Rapavej

Piatkové dopoludnie 27. mája 2022 prišla spríjemniť do hudobného oddelenia mladá talentovaná akordeonistka, žiačka druhého cyklu ZUŠ Ema Rapavá. Sympatická študentka osemročného Gymnázia Jána Hollého v Trnave na podujatí Môj život s hudbou žiakom porozprávala veľa zaujímavostí o hudobnom nástroji akordeóne, na ktorom hrá už deväť rokov, ale aj prezradila, akú hudbu rada počúva a aké má plány do budúcnosti. Popri hre na akordeón hrá hudobníčka aj na gitaru a tancuje hip-hopový tanec. Hudba je pre Emu veľmi dôležitou súčasťou jej života. Počas stretnutia zahrála päť skladieb, ktoré takmer roztancovali publikum.

Alena Vozárová

Ema Rapavá

Neťahaj, chyt' do ruky hudobný nástroj,
spoznáš si dlhú chvíľu!

Ema Rapavá
akordeonistka

[Odkaz Emy Rapavej deťom](#)

ČARO BYLINIEK

Spolu s mojou babičkou a učiteľkou slovenčiny som bola na besede v Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave. A tí, ktorí ste neprišli, môžu ľutovať. Stretla som sa s „tetuškou natural“ alias bylinkárkou a spisovateľkou Annou Kopáčovou.

V čitárni nám pani Anna porozprávala svoj vlastný príbeh o bylinkách, ktoré ju vyliečili. Podarilo sa jej uzdraviť dokonca aj psíka. Prostredníctvom bylín pomohla ľuďom s rakovinou alebo inými chorobami. Pani Anna nám ukázala rôzne bylinky (medzi nimi bola aj ruta, ktorú Ofélia priniesla na kráľovský dvor. Ja som takú bylinku nikdy nevidela, dosť smrdí, možno ako tá dánska spoločnosť...) a porozprávala nám o nich zaujímavé informácie.

Vedeli ste, že ak máte problémy so štítnou žľazou nesmiete piť medovkový čaj? Alebo, ak si chcete čosi pamätať, treba piť čaj z ginka alebo zelený čaj? No ak máte vodu v kolene, treba si nazbierať listy z bazy, pokvapkať ich teplým olejom a zaviazať. Voda zmizne. Prezradila nám aj kadejaké iné recepty z bylín, ktoré prebrala od svojej babičky, tiež bylinkárky. Pre záujemcov ponúkala aj knihy na predaj.

Laura Pestún

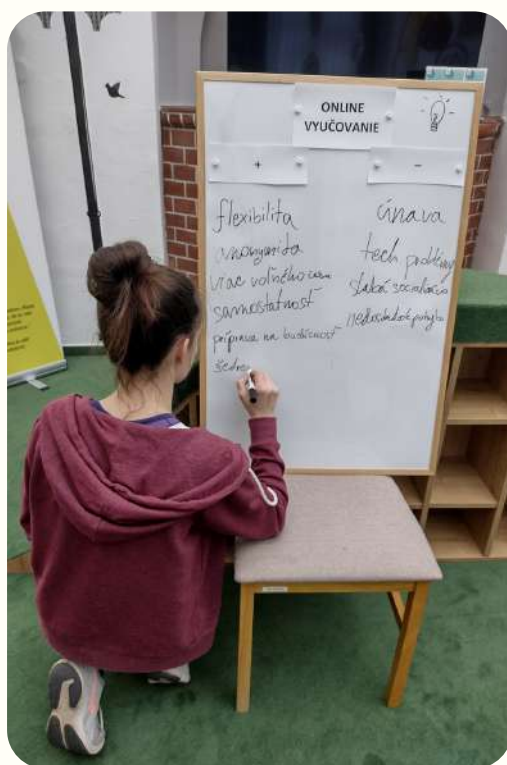
Bylinkárka Anna Kopáčová
Foto: Laura Pestún

TÍNEĎŽERSKÉ STRETKÁ

Séria stretnutí tínedžerov v našej knižnici mala zasa ďalšie pokračovania. V herni oddelenia detskej literatúry bola živá debata na tému **Čo nám korona dala a vzala**. Tínedžeri spolu s knihovníkom Ľubkom rozoberali, ako trávili obdobie pandémie a ako im koronavírus zmenil životy, či už v pozitívnom alebo aj negatívnom zmysle slova. Po tejto časti stretnutia nasledovala samozrejme zábava, tentoraz v podobe slovných hier. A pri čaji, malom občerstvení a dobrej nálade sa na ďalšom stretnutí porozprávali vážne i nevážne, tentoraz na tému **"Výhody a nevýhody online vyučovania"**. Stretnutie zavŕšili volhou debatou a pravidelným hraním zábavných hier, ktoré si pre ne pripravil náš šikovný kolega.

Lucia Karabová

Tínedžeri v knižnici

Tínedžeri v knižnici

Tínedžeri v knižnici

VYTVOR VLASTNÝ KOMIKS

Milé deti, milí kamaráti,

tento rok naša knižnica oslavuje 95. výročie svojho vzniku.

Pri tejto príležitosti sme pre vás pripravili kreatívnu výzvu. Vašou úlohou bude nakresliť komiks na tému **TAJOMSTVÁ KNIŽNICE**.

Ak niekoho z vás baví kreslenie a vymýšľanie príbehov, tak neváhajte a zapojte sa do našej súťaže.

VEKOVÉ KATEGÓRIE: do súťaže sa môžu zapojiť deti do 15 rokov (môžu byť aj celé triedy), ktoré budú súťažiť v dvoch kategóriách:

- od 7 do 10 rokov
- od 11 do 15 rokov

VYHLÁSENIE SÚŤAŽE: 28. február 2022

TERMÍN UZÁVIERKY SÚŤAŽE: 15. september 2022

VYHODNOTENIE: **október 2022**

Zaslané práce budú hodnotiť dvaja vynikajúci ilustrátori - **Miroslav Regitko a Filip Horník**.

Akým spôsobom budete kresliť, necháme na vás.

Niekoľko pravidiel však treba dodržať:

- komiks je ucelený zrozumiteľný príbeh tvorený obrázkami, môže obsahovať text (v bublinách uprostred alebo na okraji obrázka)
- nebojte sa vo svojom návrhu využiť aj citoslovcia (ako boom, vrrr, vžum, bang, atd.),
- nezabudnite svoj príbeh rozčleniť do niekoľkých políčok
- chceme, aby ste komiks kreslili sami, bez pomoci iných
- s vyplnením prihlášky do súťaže a odoslaním práce vám však rodičia pomôcť môžu
- komiks musí byť váš originál - nesmie byť odpozeraný od iných autorov
- komiks nesmie byť doteraz nikde uverejnený ani prihlásený do inej súťaže
- celý komiks sa musí zmestiť na formát A4 alebo A3
- ak chcete súťažný návrh poslať emailom, oskenujte ho na kvalitnom skeneri a posielajte vo formáte pdf, jpg alebo png
- do súťaže môžete poslať max. 3 komiksy

- každá práca musí obsahovať meno, priezvisko, kontaktné údaje (adresa, telefón, e-mail), vek autora
- súťažiaci je povinný priložiť k zasielanému súťažnému návrhu aj vyplnenú prihlášku do súťaže a podpísaný Súhlas so spracúvaním osobných údajov v zmysle zákona 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súťažiacemu podpisuje prihlášku a súhlas so spracovaním osobných údajov zákonný zástupca. Potrebné prílohy na vyplnenie nájdete na: <https://www.kniznicatrnava.sk>
- svoje súťažné návrhy môžete priniest do knižnice osobne (oddelenie pre deti, 2. poschodie vpravo), poslať emailom (edolnikova@kniznicatrnava.sk - predmet správy KOMIKS), alebo poslať poštou na adresu: Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, poštový priechodok 29, 918 20 Trnava. V ľavej časti obálky uviesť: KOMIKS.
- práce, ktoré nebudú spĺňať dané náležitosti nebudú hodnotené
- odborná porota ocení súťažné umelecké výtvary vo všetkých kategóriách a najlepší autori budú odmenení diplomami a vecnými cenami

Vytvor vlastný komiks
Výtvarná súťaž pre deti a mládež do 15 rokov
Téma: **TAJOMSTVÁ KNIŽNICE**

Vekové kategórie:
• od 7 do 10 rokov
• od 10 do 15 rokov

- Do súťaže môžeš poslať najviac 3 komiksy.
- Súťaž je neanonymná. Každá práca musí obsahovať: meno, priezvisko, kontaktné údaje (adresa, telefón, e-mail) a vek autora.
- K zasielanému súťažnému návrhu musíš priložiť aj vyplnenú prihlášku do súťaže a podpísaný Súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré Ti podpíše rodič/a. Potrebné prílohy na vyplnenie nájdješ na www.kniznicatrnava.sk.
- Svoje súťažné návrhy môžeš priniest osobne (oddelenie pre deti, 2. poschodie vpravo).
- Príspevok môžeš poslať aj elektronickou poštou na adresu: edolnikova@kniznicatrnava.sk, do predmetu treba vpsať: **KOMIKS**, alebo poslať poštou na adresu: Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, poštový priechodok 29, 918 20 Trnava. V ľavej časti obálky uviesť: **KOMIKS**.
- Výtvarnú súťaž z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Rázusova 1
918 20 TRNAVA
Tel. kontakt: 033/5511782
www.kniznicatrnava.sk

Uzávierka súťaže: 15. september 2022

Prázdninový superklub V KNIŽNICI

6. 7.

**HRADY, ZÁMKY A INÉ KRÁSNE
MIESTA V TRNAVSKOM KRAJI**

- Hostia: Tíbor Kollár, František Turanský

13. 7.

VITAJTE V MÚZEU

- Hostka: Andrea Kellő Žáčoková

20. 7.

O PALIČKOVANEJ ČIPKE

- Hostky: Matilda Matušáková,
Helena Krchnárová, Ľubov Hudáková

27. 7.

**NÁVŠTEVA
ZÁPADOSLOVENSKEHO
MÚZEA**

3. 8.

**NA NÁVŠTEVE U MIKULÁŠA
SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO**

10. 8.

PRED OPONOU A ZA OPONOU

- Hostka: Nina Kočanová

17. 8.

SRDCE NA DLANI

- Tvorivá dielňa - zdobenie medovníkov

24. 8.

**NÁVŠTEVA GALÉRIE
JÁNA KONIARKA V TRNAVE**

31. 8.

APAČI A PAPAČI

- Predstaví sa Divadlo Žihadlo

**Každú stredu o 10.00
nádvorie Domu hudby,
Ul. M. Schneidera
Trnavského 5**

Mediálni partneri

DO MESTA

facebook.com/kniznicatrnava

@kniznicatrnava

prečítané leto

v pobočke Prednádražie, Mozartova 10

1. júl	O fontánach
7. júl	O panelákoch
14. júl	O tajných uličkách
4. august	O baterkách
11. august	O putovaní
18. august	O dobrom čaji

vždy vo štvrtok o 9.00

čítania a súťaže pre deti

facebook.com/kniznicatmava
 @kniznicatmava

prečítané leto

v pobočke Tulipán, Ul. M. Gorkého 21

4. júl	O panelákoch
18. júl	O snoch
25. júl	O nočnej oblohe
1. august	O baterkách
8. august	O putovaní
15. august	O dobrom čaji
22. august	O priateľoch

vždy v pondelok o 10.00

čítania a súťaže pre deti

facebook.com/kniznicatmava
 @kniznicatmava

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

SUPERKLUBKO NA TULIPÁNE

zábavné súťaže pre deti

- 1. júl - PRÁZDNINY VÍTAJME, SPOLU SA ZAHRAJME
- 8. júl - HRADY, ZÁMKY A ČI PANELÁKY?
- 22. júl - PLNÍM SI SEN, SPIEVAM, HRÁM SA, TANCUJEM
- 29. júl - SLOVENSKO MY MILUJEME
- 5. august - PEXESO SI ZAHRAJ, POTEŠ SA A VYHRAJ
- 12. august - MEDOVÁ ROZPRÁVKA, AKÁ USILOVNÁ JE VČIELKA?
- 19. august - SÚŤAŽÍME AJ SA HRÁME, VEĎ PRÁZDNINY EŠTE MÁME
- 26. august - RECEPT NA LEVA - KTOŽE SA TO HNEVÁ?

VŽDY V PIATOK
O 10.00

pobočka Tulipán,
ZŠ Ul. M. Gorkého 21

TT SK
TRNÁVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
VÝBOR

DO MESTA

@kniznicatrnava

facebook.com/kniznicatrnava

Z VAŠEJ TVORBY

Aprílové počasie

Jarný teplý vánok,
prináša nám spánok.
Lejak často šušťí,
na poli i v húšti.

Vietor silno fúka,
rozvoniava lúka.
Ďateľ' dobe, ťuká,
teta sova húka.

Veverička pobehuje,
konáriky preskakuje.
Na oblohe čierny mrak,
čo je veľký ako drak.

Padá, padá dážď,
oblečiem si pršíplášť.
Na nebi je dúha,
jak farebná stuha.

Slniečko už teplo hreje,
na deti sa smeje.
Motýliky poletujú,
na kvietky si posadajú.

Sem tam dážďik sprchne,
aj na lienky frkne.
Žabka mláčky vyhladáva,
pri rybníčku posedáva.
Tak v mesiaci apríli,
príroda sa veselí.

Mia Bíla 3.A,
ZŠ K. Mahra 11, Trnava

Veselá jar s kvapkami dažďa

Prichádza k nám jar,
je to veľký dar.
Jemný jarný vánok,
nesie dobrý spánok.

Lejak vonku šušťí,
dieťa plač spustí.
Vietor rýchlo fúka,
do tváre nám kuká.

Zvieratká sa zobúdzajú
a mláďatká sprevádzajú.
Motýle už poletujú,
včielky kvety opelujú.

Vtáčiky hniezda stavajú,
deti sa na lúke radujú.
Tichý dážďik klopká,
malá žabka hopká.

Slniečko sa usmieva,
všetkých nás zohrieva.
Malý zajko v tráve čupí,
ocino mi šibák kúpi.

Oblievačka za dverami,
vyšibeme naše mamy.
Sme radi, že prišla jar,
slniečko nám hreje tvár.

Zelená je trávica,
šťastná je aj mamička.
Fialky dnes dostala,
synčeka hned' objala.

Sebastian Péč 3.A, K. Mahra 11

Studená jar

Stále, stále sneží,
ale zima už preč beží.
Už tak veľmi nemrzne,
ani brána nevzrgne.

Medveď sa už neschováva,
ale v lese potravu vyhľadáva.
Lejak silno, hlasno šušťí,
ale nôcku pomaly opustí.

Vietor fúka,
do hniezdočka kuká.
Malý vtáčik šteboce,
jarné slnko sa ligoce.

Jarný vánok,
nesie príjemný spánok.
Malá muška preletí,
a obláčik odletí.

Michal Zelenák, 3.A,
ZŠ K. Mahra 11

kresba: Daniela, ZŠ K. Mahra

kresba: neznámy autor

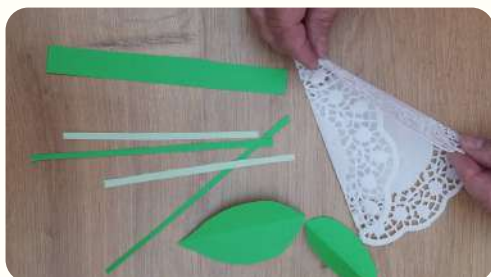
VYROB SI SÁM

Pripravili sme si pre vás jednoduchý návod na papierový pozdrav. Budeme potrebovať nasledovný materiál (**obr. č. 1**): tvrdší výkres A4, záleží len na vás akú farbu si zvolíte, dva odtiene zeleného papiera, lepidlo, nožnice, čiernu fixku, malú tortovú (zákuskovú) podložku, kvietok, ktorý si buď vyrobíte z papiera, alebo použijete umelý. Z tmavšieho zeleného papiera vystrihneme hrubší pásik (1,5x13 cm) a dva lístočky. Potom vystrihneme ešte dva pásiky (0,5x13cm) a také isté vystrihneme z bledšieho zeleného papiera (**obr. č. 2**). Podložku preložíme do trojuholníka a nalepíme ju podľa obrázka na polovicu preložený veľký papier. Do nej nalepíme širší zelený pásik (stonka), prilepíme kvietok, lístky a tenké pásiky, ktoré zvlníme nožnicami (**obr. č. 3**). Dozdobíme a máme hotovo! (**obr. č. 4**)

Henrieta Kutáleková

1

2

3

4

ZÁBAVNÝ KVÍZ

Pospájaj dvojice postavičiek z rozprávok:

Maťko

Včielka Maja

Líza

Princezná

Mimi

Žaba

Vilko

Kubko

Uhádni kvíz:

1. Sestra princeznej Elsy v rozprávke **Frozen** sa volá:

- a) Adriana
- b) Dana
- c) Anna

2. Ako sa volá Nemova kamarátka v rozprávke **Hľadá sa Nemo**?

- a) Poly
- b) Dory
- c) Zora

3. Koľko orieškov musela otvoriť **Popoluška**?

- a) 3
- b) 6
- c) 4

4. Kto napísal rozprávku **Malá morská víla**?

- a) Pavol Dobšinský
- b) Ľubomír Feldek
- c) Hans Christian Andersen

zostavila: Lucia Karabová

ZAÚJÍMAVOSTI ZO SVETA ZVIERAT

Vedeli ste, že...?

existuje chobotnica „Dumbo“?

... má baculatú tvár, drobné chápadlá a obrovské oči. Pláva v hĺbke až 7000m a kvôli plutvám, ktoré jej slúžia na plávanie v týchto hĺbkach a vyzerajú ako uši – pripomína slona Dumba.

africká savana je domovom vtáka „Hadožrúta nohatého“?

... vyzerá ako orol, avšak nohy má dlhé ako bocian a na hlave má chumáč peria. Pri boji s hadmi rýchlo do nich kope a používa krídla ako štíty. Vždy je ten, kto zvíťazí.

„Mravec medonosný“ používa svoje telo ako živý zásobník?

... niektoré mladé mravce sú vykrmované dovtedy, kým ich bruško nenadobudne obrovské rozmery. Keď je to potrebné, robotnice podráždia tykadlá mravca, ten tekutinu vyvráti a poskytne ju ostatným mravcom.

„Dugong“ je vlastne morská krava?

... vyzerá trochu ako tučný tuleň a žije vo vodách Červeného mora. Prechádza po dne ako vysávač a pojedá riasy. Je to veľké mierumilovné zviera.

uprostred stredoafrického dažďového pralesa žije plachý cicavec „Okapi“?

... jeho jazyk je dostatočne dlhý na to, aby si ním mohol čistiť oči a uši.

„Vtákokopsk divný“ vyzerá ako zmes rôznych zvierat?

... cicavec s plochým chvostom ako bobor a chlpatým telom ako vydra. Kladie vajcia ako vták, má blanité nohy a zobák ako kačica. Navyše samček produkuje jed ako had.

Madagaskar je domovom “Tenreka pruhovaného“?

... má čierne telo so žltými pruhmi a pozdĺž chrbtice a na bokoch tela má ostne a pichliače. Ich trením vyludzuje ultrazvukové škripanie, ktoré používa na komunikáciu. Tento zvuk je veľmi silný, počuť ho aj v podzemí, kde žije.

v Austrálii žije vták „Kukabura chichotavá“?

... nevieme na čom sa smeje, ale je to pekný zvonivý smiech. Veľmi sa podobá ľudskému. Kedysi zmiatol aj objaviteľa Austrálie Jamesa Cooka. Keď moreplavci začuli posmievačný chichot, mysleli si, že ich sledujú domorodci, preto sa rýchlo vrátili na palubu. Kakabura je veľmi obľúbená, pretože nič jedovaté hady.

Henrieta Kutáleková

OBSAH

Príhovor	1
Opýtali sme sa za vás	2-4
Tipy na čítanie	5-7
TvorLab	8
Navštívili nás	9
18 rokov pobočky Tulipán	10
Môj život s hudbou	11
Koncert Emy Rapavej	12
Čaro byliniek	13
Tinedžerské stretká	14-15
Vytvor vlastný komiks	16-17
Prázdninový superklub	18
Prečítané leto	19
Superklubko na Tulipáne	20
Z vašej tvorby	21-23
Vyrob si sám	24
Zábavný kvíz pre vás	25
Zaujímavosti zo sveta zvierat	26-27
Obsah	28

Zriadené
TT SK TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Rázusova 1
918 20 Trnava
Zákaznícka linka: 033/55 13 896
E-mail: kniznica@kniznicatrnava.sk
www.kniznicatrnava.sk

Čaruška. Časopis mladých čitateľov. Č. 1/2022

Zodp. redaktor: *Pavol Tomašovič*
Redakčná rada: *Emília Dolníková, Ľubica Malá, Veronika Chorvatovičová,
Lucia Karabová, Terézia Kozmálová*
Vydala: *Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave*
Vychádza: *2x ročne*
Rok vydania: *2022*
Ročník: *27*
Grafický návrh obálky: *Oksana Lukomska*
Fotografie: *archív KJF*
Náklad: *100 ks, nepredajné*
Tlač: *Váry, s.r.o., Trnava*
Registrácia: *MK SR pod č. EV 3656/09*
Redakcia časopisu si vyhradzuje právo krátenia, resp. úpravy príspevkov.

ISSN 1339-5041